

Riktlinjer för studie- och karriärvägledning vid Högskolan i Skövde

Jag fastställer härmed reviderade riktlinjer för studie- och karriärvägledning. Revideringen omfattar en allmän översyn av befintliga riktlinjer samt en anpassning till de organisatoriska förändringar som skett under senare år. Dessa riktlinjer gäller från 2011-01-01 och ersätter tidigare riktlinjer från 2007-06-21 (dnr HS 2007/234-57).

Beredning har skett av vägledningsfunktionen inom Forsknings- och utbildningskansliet och beslutas efter föredragning av Björn Hellberg, chef för Forsknings- och utbildningskansliet och Elizabeth Persson, verksamhetsansvarig för Studentstöd, Forsknings- och utbildningskansliet.

Lars Niklasson

Kopia

Förvaltningens chefer

Ledningsgrupp

SACO-S

OFR-S

Studentkåren

Studie- och karriärvägledning vid Högskolan i Skövde

1 Inledning

I Högskoleförordningen (HF 6 kap 3§) anges att ”*studenter skall ges tillgång till studievägledning och yrkesorientering. Högskolan skall se till att den som avser att påbörja en utbildning har tillgång till den information om utbildningen som behövs.*” Studie- och karriärvägledning är därmed en viktig funktion vid Högskolan och bidrar till att de mål som riksdag, regering och högskola har satt för utbildningen kan förverkligas, genom att ge såväl studenter vid Högskolan i Skövde (HS), som presumtiva studenter en kvalificerad vägledning i frågor som rör studie- och karriärval.

2 Syfte

Syftet med dessa riktlinjer är att

- tydliggöra studie- och karriärvägledningens arbetsuppgifter och organisation,
- förtydliga studie- och karriärvägledarens profession vad avser kompetenskrav, kompetensutveckling och etik,
- säkerställa studenters rätt till studie- och karriärvägledning av god kvalitet
- vara ett stöd för studie- och karriärvägledaren i arbetet och
- utgöra underlag vid tillsättning av studie- och karriärvägledartjänster.

3 Vision

Högskolans studie- och karriärvägledning ska vara en professionell och tillgänglig verksamhet, till vilken studenter kan vända sig för att få det stöd de behöver från det att de börjar fundera på studier till vägen ut i arbetslivet. Verksamheten ska bedrivas utifrån en helhetssyn på studentens behov och bidra till en för studenten positiv studietid på HS.

4 Definitioner

Studie- och karriärvägledning definieras som den verksamhet som på HS bedrivs av särskilt förordnade studie- och karriärvägledare. Med student avses presumtiv student samt student på grund-, avancerad och forskarnivå.

5 Mål

Studie- och karriärvägledningen har som övergripande mål att vägleda studenten vid val av utbildning och yrkeskarriär och bidra till att studentens livsplanering underlättas. Verksamheten är en väsentlig och integrerad del av HS och ska bedrivas med studenten i fokus och vara en del av HS kvalitetsarbete.

Högskolans studie- och karriärvägledning har som verksamhetsmål att

- erbjuda alla presumtiva och nuvarande studenter kvalitativ och likvärdig studievägledning vid planering och genomförande av studier,

- hjälpa studenter till ökad kunskap om sina egna resurser och utbildningsområdets möjligheter och begränsningar, så att de kan fatta välgrundade beslut om studie- och karriärval,
- stimulera studenterna till att ta aktivt ansvar för sina studier och uppmuntra dem till att påverka utbildningens innehåll och upplägg,
- utveckla stödet för studenter med särskilda behov,
- vara delaktig i all högskoleövergripande studentstödande verksamhet,
- bidra till fortsatt utveckling av studentuppföljning,
- uppmuntra studenter till utlandsstudier,
- medverka i aktiviteter riktade mot presumtiva studenter i samarbete med vidareinformatörer tillsammans med övriga delar av HS,
- hålla sig informerad om den arbetsmarknad som berör HS utbildningar,
- synliggöra studie- och karriärvägledningens roll på HS,
- öka tillgängligheten för olika studentgrupper samt
- utveckla stödet för studenter som bedriver flexibla studier.

6 Organisation och ansvar

Högskolans studie- och karriärvägledning ingår i verksamhetsområdet Studentstöd som är en del av Forsknings- och utbildningskansliet. Studie- och karriärvägledningen är centraliserad och ansvarar för såväl allmän som ämnesspecifik vägledning.

Studie- och karriärvägledningen ansvarar för att

- erbjuda såväl allmän som ämnesspecifik vägledning och information relaterad till HS utbildningar till studenter och presumtiva studenter,
- erbjuda studenten stöd vid planering och genomförande av studier/utlandsstudier,
- aktivt medverka i HS förebyggande, stödande och uppföljande studentstödande insatser,
- erbjuda särskild stöd till studenter med funktionshinder,
- erbjuda karriärvägledning och förberedande insatser inför studenternas inträde på arbetsmarknaden samt
- arbeta med systematisk studieuppföljning.

Alla studie- och karriärvägledare ska

- medverka vid information till presumtiva studenter och vidareinformatörer,
- hålla sig uppdaterade om HS utbildningar,
- erbjuda studievägledning utifrån utbildningarnas olika innehåll och studieformer,
- informera studenter om möjligheter till utlandsstudier samt ansvara för processen vad gäller planering, genomförande och värdering av utlandsstudier,
- tillsammans med studenten sätta utbildningen i relation till arbetsmarknaden,
- aktivt samverka med institutionens ledning, ämnesföreträdare, program- och kursansvariga när det gäller utbildningarnas innehåll, studieformer och utveckling
- hålla sig informerade om, för verksamheten, relevanta nationella/lokala regelverk och bestämmelser om studiestöd (CSN) samt
- verka för likabehandling av studenter.

7 Studie- och karriärvägledningens etik

Studie- och karriärvägledare hanterar en mängd, ofta motsatta förväntningar och står inte sällan inför intressekonflikter. I rollen ingår att göra etiska överväganden och ta hänsyn till olika aktörers intressen.

Studie- och karriärvägledningen ska

- sätta studenten i centrum och se utvecklingsmöjligheter hos varje individ,
- erbjuda orienterande och problemlösande samtal,

- sträva efter att ge relevant, tydlig och objektiv information,
- stå fri från särintressen,
- överlåta beslut angående studie- och karriärval till studenten,
- vara medveten om gränserna för den egna kompetensen och vid behov hänvisa till annan kompetens,
- klargöra den egna rollen i kontakten med studenterna och
- följa gällande regler för sekretess (enligt Offentlighets- och sekretesslagen 21 kap 1§, 23 kap 3§ andra stycket samt 23 kap 5§ andra stycket).

Studie- och karriärvägledarna vid HS följer Sveriges vägledarförenings etiska deklARATION och etiska riktlinjer. (Se bilaga).

8 Samverkan

För att kunna erbjuda kvalitativ studie- och karriärvägledning krävs nära samarbete och dialog med övrig verksamhet vid HS samt det omgivande samhället.

Studie- och karriärvägledningen ska

- samverka internt med institutionernas ledning och lärare, högskolans administratörer, studentkuratorer, studentrepresentanter samt andra aktörer,
- samverka externt med andra lärosäten, utbildningsanordnare, myndigheter, företag och organisationer.

9 Kompetens

Vid nyrekrytering av studie- och karriärvägledare ska normalt krävas studie- och yrkesvägledarexamen samt en god kompetens i studie- och karriärvägledningsfrågor.

Vägledaren ska dessutom ha god förmåga att uttrycka sig i tal och skrift på svenska och engelska samt en god kommunikativ och empatisk förmåga.

10 Kompetensutveckling

Respektive studie- och karriärvägledare har ansvar för att utveckla sin profession genom att

- informera sig om förändringar i HS utbildningsutbud samt de regelverk som styr högre utbildning,
- följa forskning och utveckling inom vägledningsområdet,
- hålla sig informerad om aktuell forskning på HS,
- hålla sig informerad om utvecklingen inom yrkesområdet och samhället, både nationellt och internationellt,
- delta i relevant fort- och vidareutbildning samt
- delta i lokala, regionala, nationella och internationella nätverk för utbyte av erfarenheter och kunskaper.

11 Uppföljning

Riktlinjerna och verksamheten inom studie- och karriärvägledning vid HS ska kontinuerligt utvärderas och uppdateras.

12 Ikraftträdande

Dessa reviderade riktlinjer gäller från 2011-01-01 och ersätter tidigare riktlinjer från 2007-06-21 (dnr HS 2007/234-57).

Bilaga

Sveriges vägledarförening: Etisk deklaration och Etiska riktlinjer

Bilaga till Riktlinjer för studie- och karriär-
vägledning vid Högskolan i Skövde

Sveriges Vägledarförening Etisk deklaration

Sveriges Vägledarförening är en intresseförening som verkar för att stärka och utveckla studie-, yrkes- och karriärvägledning. Vägledningsarbetet ska präglas av professionalism och god etik. Syftet med de etiska riktlinjerna är att de ska kunna fungera som ett stöd för de som arbetar med vägledning och för de som möter vägledning. Nedan följer några utgångspunkter för vägledning som är av betydelse för de etiska riktlinjerna.

Vägledning är en processinriktad verksamhet och har som mål att underlätta för individer och grupper i alla åldrar och vid olika tidpunkter i livet att välja utbildning, yrke eller karriär samt att bidra till en bättre livsplanering.

För många människor finns ett avstånd mellan var de är och var de vill vara. I det sammanhanget uppstår frågor och behov som vägledarna har till uppgift att besvara, underlätta och möta. Vägledning omfattar en mängd olika verksamheter och områden, privat eller offentligt inom såväl utbildnings- som arbetsmarknadssektorn. Vägledarens arbete kan beskrivas utifrån några exempel på vägledningssökandes frågeställningar och behov:

- Att hitta information - svårt att överblicka, många alternativ
- Att fatta beslut - valångest, svårt att avväga, vågar inte välja bort
- Att få hjälp på vägen - avstämning, behov av samtal och stöd
- Att skapa motivation - hur går jag vidare? hur ser jag framåt?
- Att förstå sig själv och livet - vem är jag?
- Att få reflektera - hur vill jag leva? vart vill jag?
- Att bli bekräftad - få professionell återkoppling

Den professionelle vägledaren har kunskaper inom områden som berör mänskliga möten och relationer och arbetar med avsikt att uppfylla de mål och de behov som nämns ovan. Trots detta kan det i vägledningsarbetet uppstå motsättningar mellan olika intressen där skilda behov och skyldigheter måste vägas mot varandra och de etiska riktlinjerna ska kunna bidra till etisk reflektion kring dilemman.

Vägledarens yrkesetik utgår från de etiska värden som kan härledas ur FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, EU:s resolution om vägledning 9286/04 samt ILO:s konvention nr 142 om yrkesvägledning.

Etiska rådet

Föreningen har utsett ett etiskt råd vars uppgift är att särskilt utveckla och bevaka frågor kring vägledningens etik. Etiska rådet kan också biträda vid de dilemman som kan uppstå och erbjuder en möjlighet att erhålla stöd vid svårare avvägningar.

www.vagledarforeningen.org

Sveriges Vägledarförening Etiska riktlinjer

1. Profession

- 1.1 Vägledning bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet. Vägledare strävar efter att utveckla sin verksamhet samt att följa den utveckling som sker avseende teorier och metoder för vägledning.
- 1.2 Vägledare respekterar varje människas unika och lika värde, främjar rättvisa och likabehandling och motverkar aktivt all form av diskriminering.
- 1.3 Vägledare främjar individers fria och övervägda studie- och yrkesval.
- 1.4 Vägledare strävar efter en god självkänedom och medvetenhet om de egna attityderna och värderingarna gentemot individ och samhälle.
- 1.5 Vägledaren har kunskap om och följer gällande regler för tystnadsplikt och sekretess.
- 1.6 Vägledaren är medveten om gränserna för den egna kompetensen och hänvisar till annan kompetens när sådan erfordras.

2. Individ

- 2.1 Vägledaren sätter individen i centrum och står fri från särintressen.
- 2.2 Vägledaren anpassar vägledningsinsatserna efter sökandes behov.
- 2.3 Vägledaren strävar efter att ge relevant, tydlig och objektiv information.
- 2.4 Vägledaren är tydlig med förutsättningarna för mötet och om sin egen kompetens.
- 2.5 Vägledaren hanterar uppgifter om personliga förhållanden med respekt för individens integritet.
- 2.6 Vägledaren strävar i urvalssituationer efter opartiskhet och neutralitet samt är beredd att motivera sina åsikter och handlingar.
- 2.7 Bemötandet av individer ska grundas på respekt och en strävan efter att etablera goda relationer.

3. Samhälle

- 3.1 För området vägledning finns lagar, förordningar och mål som reglerar och påverka vägledningsarbetet. Vägledaren har kunskap om och utgår från dessa i sitt arbete.
- 3.2 Vägledaren bör sträva efter att utveckla och upprätthålla förtroendet hos medborgarna för vägledningsverksamheten och den professionella kompetensen.